

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ:ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

Taraflar arasındaki alacak davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, hizmet akdinden kaynaklanan tazminat davasını açmak üzere ... Noterliğinden düzenlenen 04/12/2009 tarih ve 2934 yevmiye numaralı vekaletname ile avukatlık faaliyetinde bulunan davalıyı vekil tayin ettiğini, söz konusu vekaletname uyarınca vekilliğini üstlenen davalının Belediye aleyhine Hayrabolu Asliye Hukuk Mahkemesinde 2010/5 Esas, 2011/163 Karar sayılı dosyası ile tazminat davası açtığını, dava dilekçesini düzenlerken gerekli özeni göstermemesi sonucu yaptığı usul hatası sebebiyle davanın kısmen kabulüne karar verildiğini, davalının hizmet kusuru sonucu kısmen reddedilen davası nedeniyle ... Belediye Başkanlığı vekiline Hayrabolu İcra Müdürlüğünün 2015/886 esas sayılı dosyasında toplam 1.403,6 TL avukatlık ücreti ve icra masrafı ödediğini, mahkemenin kesinleşen kararını davalı avukatın Hayrabolu İcra Müdürlüğünün 2011/860 esas sayılı dosyası ile işleme koyarak tahsil yoluna gittiğini ve alacağın davalı tarafından tüm kesintiler düştükten sonra net 2.322,73-TL olarak 22/08/2011 tarihli reddiyat makbuzu ile icra dosyasından tahsil ettiğini, davalının alacağının icra dosyasından tahsil ettiği halde aradan uzun zaman geçmesine rağmen kendisine ödeme yapmadığını, bu sebeple davalı aleyhine ... Baro Başkanlığına 24/04/2012 tarihinde şikayette bulunduğunu, bu şikayeti sebebiyle aynı gün baroya 150,00 TL şikayet masrafı ödediğini, baroca yapılan soruşturma sırasında davalının tahsil ettiği alacağını ödemediğini, bu kez davalı aleyhine Hayrabolu Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduğunu, şikayeti üzerine yapılan yargılamada verilen kararın Yargıtayca onanarak kesinleştiğini belirterek davalıdan toplam 3.876,69 TL alacağın icradan tahsil tarihi olan 22/08/2011 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte tahsilini talep etmiştir.

Davalı, cevap vermemiştir.

Mahkemece; iadesi gereken tutarın üzerinde davalı avukatın vekalet ücreti alacağı bulunduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 19/03/2021 tarihli yazısında; mahkemece ceza davasında tespit edilen maddi olgular çerçevesinde karar verilmesi gerekirken, yerinde olmayan gerekçelerle yazılı şekilde karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı bulunduğu ve yine davalı vekilinin vekalet ücretine yönelik tashih talebi üzerine, anılan mahkemece 13.11.2019 tarihli tavzih kararı ile; "Davalı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden hüküm tarihinde yürürlükte olan AAÜT uyarınca hesap ve takdir olan 2.725,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine" şeklinde karar verilmesinin de usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Uyuşmazlık; davalı avukatın tahsil ettiği bedeli iade etmemesinden ve müvekkili olan davacıyı uğrattığı zararlardan kaynaklı alacak talebine ilişkindir.

1-6100 sayılı HMK'nın "Hükümün tashihi" başlıklı 304 üncü maddesinin birinci fıkrası; "Hükümdeki yazı ve hesap hataları ile diğer benzeri açık hatalar, mahkemece re'sen veya taraflardan birinin talebi üzerine düzeltilebilir. Hüküm tebliğ edilmişse hâkim, tarafları dinlemeden hatayı düzeltemez. Davet üzerine taraflar gelmezse, dosya üzerinde inceleme yapılarak karar verilebilir." Aynı Kanun'un "Hükümün tavzihi" başlıklı 305 inci maddesi; "Hüküm yeterince açık değilse veya icrasında tereddüt uyandırıyor yahut birbirine aykırı fıkralar içeriyorsa, icrası tamamlanincaya kadar taraflardan her biri hükümün açıklanmasını veya tereddüt ya da aykırılığın giderilmesini isteyebilir. Hüküm fıkrasında taraflara tanınan haklar ve yüklenen borçlar, tavzih yolu ile sınırlandırılmaz, genişletilemez ve değiştirilemez." hükmünü içermektedir.

Somut olayda; mahkemece, hüküm fıkrasının 3. bendinde yer alan "Davalı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden hüküm tarihinde yürürlükte olan AAÜT uyarınca hesap ve takdir olan 2.725,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine," ifadesi 14.11.2019 tarihli tashih şerh ile ""Davalı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden hüküm tarihinde yürürlükte olan AAÜT uyarınca hesap ve takdir olan 2.725,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine" şeklinde düzeltilmiştir. Düzeltilen davacı ve davalı ibareleri yapılan açık hataya yönelik olduğundan davalı tarafın tashih isteminin HMK'nın 304 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kabulü usul ve yasaya uygundur. O halde mahkemece, davalının tashih dilekçesi kabul edilerek hükümün maddi hataya dayalı kısmının düzeltilerek HMK 304. maddesine uygun olarak kararın söz konusu kısmının tashihi karar verilmesi, usul ve yasaya uygun olduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına bozma isteği yerinde görülmemiştir.

2-6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 74. maddesine göre; "Hakim, zarar verenin kusurunun olup olmadığı, ayırt etme gücünün bulunup bulunmadığı hakkında karar verirken, ceza hukukunun sorumlulukla ilgili hükümleriyle bağlı olmadığı gibi, ceza hakimi tarafından verilen beraat kararıyla da bağlı değildir. Aynı şekilde, ceza hâkiminin kusurun değerlendirilmesine ve zararın belirlenmesine ilişkin kararı da, hukuk hakimini bağlamaz." Dolayısıyla ceza mahkemesince verilen beraat karar'ı; kusur ve derecesi, zarar tutarı, temyiz gücü ve yükletilme yeterliği, illiyet gibi esasların hukuk hakimini bağlamayacaktır. Ancak hemen belirtilmelidir ki, gerek öğretide gerekse Yargıtay'ın yerleşmiş içtihatlarında, ceza hakiminin tespit ettiği maddi olaylarla ve özellikle "fiilin hukuka aykırılığı" konusu ile hukuk hâkiminin tamamen bağlı olacağı kabul edilmektedir.

Diğer bir anlatımla, maddi olayları ve yasak eylemlerin varlığını saptayan ceza mahkemesi kararı, taraflar yönünden kesin delil niteliğini taşıyacaktır. Bu doğrultuda maddi vakianın tespitine ilişkin ceza mahkemesi kararı hukuk hakimini bağlayıcı olup ceza mahkemesince bir maddi vakianın varlığı ya da yokluğu konusundaki kesinleşmiş kabule rağmen, aynı konunun hukuk mahkemesinde yeniden tartışılması olanaklı değildir (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2017/11-92 E 2018/1362 K sayılı kararı).

Somut olayda; davacının şikayeti üzerine davalı hakkında açılan hizmet nedeniyle görevi kötüye kullanma suçu bakımından yapılan yargılamada ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/72 Esas ve 2013/196 Karar sayılı kararı ile mahkumiyetine karar verilmiş ve söz konusu karar Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 22.05.2018 tarihli, 2015/10960 Esas ve 2018/3718 Karar sayılı ilamıyla düzeltilerek onanmasına karar verilerek kesinleşmiştir.

Davanın, davalı avukatın tahsil ettiği alacağı davacı müvekkile iade etmemesinden kaynaklı alacak davası olduğundan, yukarıda yapılan açıklamalar ışığında; ceza mahkemesinin kesinleşmiş mahkumiyet

kararı ve bu yargılama neticesinde varlığı tespit edilen maddi vakıaların hukuk hakimini bağlayıcı olduğu, davalı bakımından kesinleşmiş ceza mahkemesi kararı ile hizmet nedeniyle görevi kötüye kullanma fiilini işlediği sabit olduğu, davacıya iade etmesi gereken bedeli iade etmediği anlaşılmaktadır. O halde yukarıda yapılan açıklamalar ve bahsi geçen kanun hükümleri çerçevesinde, kesinleşen maddi olgulara dayalı olarak bir karar verilmesi gerekirken, yanılığılı değerlendirme ile davanın reddine karar verilmesi doğru görülmediğinden Adalet Bakanlığı'nın bu yöne ilişkin kanun yararına bozma isteminin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının hükmün kanun yararına bozulması talebinin reddine, 2. bentte açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere KANUN YARARINA BOZULMASINA, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 22/11/2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.